

BILI SMO V DEŽELI ŠTORKELJ

V torek, 23. aprila, vremenska napoved, glede na to, da je ta dan godoval sv. Jurij, ki po ljudskem izročilu napoveduje zeleno pomlad, ni bila ugodna. Prebujal se je dan, ki ni bil niti malo primeren za izlet. Tega dne smo se člani Kluba Maksa Perca Maribor (skupaj 49) odpravili na že dolgo načrtovan enodnevni izlet v Prekmurje. Od doma smo se podali pod dežniki. Spremljalo nas je hladno in predvsem mokro jutro. Avtobus je na poti pral dež, brisalci pa so dobro opravljali svoje delo. A kljub temu je bilo razpoloženje zbranih na avtobusu, vse bolj veselo. Bolj, ko smo se približevali naši prvi destinaciji, manjše in redkejšje so bile dežne kaplje. In kot po čudežu dežnikov tega dne nismo več potrebovali.

Ker je bil na dan našega izleta tudi svetovni dan knjige, smo se najprej ustavili v Veliki Polani in se poklonili enemu najbolj prepoznavnih osebnosti Prekmurja Mišku Kranjcu. Pisatelj je s svojimi deli bistveno pripomogel h kulturnemu napredku Slovencev. Prepustili smo se vodnici, ki nas je popeljala skozi park, imenovan Dežela štorcelj. Ta je umeščen v središče kraja, v njem pa stoji tudi doprski kip Miška Kranjca in ob njem osnovna šola, ki nosi njegovo ime.

Vodnica nam je opisala značilnosti in znamenitosti občine Velika Polana ter predstavila prizadevanja občanov za urejenost kraja in prejete nagrade na tem področju. Zatem smo vstopili v domačijo prekmurskega rojaka Miška Kranjca.

Ogledali smo si prostore hiše ter podrobneje spoznali njegovo življenje in delo. V hiši je ohranjena njegova delovna soba, po ostalih prostorih pa so razstavljene njegove knjige, fotografije in likovna dela.

Čudili smo se dejstvu, da je bil Kranjec tudi slikarsko nadarjen, saj je slikal prekmursko krajino, tihožitje, celo portrete. Čeprav je Kranjec napisal preko 50 romanov, novel in črtic, poznamo le nekatera njegova dela, kot na primer: Strici so mi povedali, Povest o dobrih ljudeh, Mladost v močvirju in druga.

Kranjec je edini Slovenec, ki je za svoje literarno in življenjsko delo prejel kar tri Prešernove nagrade.

Preden smo zapustili domačo vas pisatelja smo na bližnjem pokopališču obiskali še njegov grob.

Nadaljnja pot nas je vodila v kraj Filovci. Že ime kraja pove, da je bilo tukaj ali pa je še vedno polno ilovice. In prav zato se je v preteklosti mnogo domačinov ukvarjalo z lončarstvom. Ljubezen do gline in ognja pa je do danes ohranila le družina Bojnec. Zato smo si ogledali njihov Muzej na prostem. Ugotovili smo, kako uspešno se tukaj prepleta bogata kulturna dediščina lončarstva.

Kako so nekoč živeli ljudje v tej prekmurski krajini smo videli preko načina gradnje in opreme hiše, imenovane cimprača, ki je krita s slamo. Hiša ni imela ne kleti in ne nadstropja, bila pa je v njej črna kuhinja. Razstava v cimprači nam je ponudila vpogled v zgodovino filovskega lončarstva in razkrila iznajdljivost in spretnost lončarskih mojstrov. Vodnik nam je predstavil delovanje stare kopaste lončarske peči ter na lončarskem vretenu praktično pokazal, kako iz gline nastane lep lončarski izdelek. Vse to nas je na poseben način popeljalo v svet naših prednikov.

Čas našega druženja smo nadaljevali s kosilom in sprehodom ob Bukovniškem jezeru. Akumulacijsko jezero, ki je znano predvsem po energijskih točkah v njegovi okolici in izvirov zdravilnega studenca, je bilo iz nam neznanih razlogov prazno.

Naše popotovanje po Prekmurju smo zaključili v vasi Renkovci, v Hiši gibanice.

V prijetnem okolju nam je vodnica, ob filmski predstavitvi, povedala vse o potrebnih sestavinah, pripravi ter peki prleške in prekmurske gibanice. S članicami našega kluba je delila tudi nekaj skrivnosti, ki jih poznajo le velike pekavske mojstrice teh sladk. V sproščenem vzdušju smo vse te ročno izdelane dobrote tudi poskusili.

V kulinarčni trgovinici pa smo najrazličnejše pekavske izdelke, pripravljene iz lokalnih surovin, tudi kupili.

Nikakor nam doživetega in zapisanega niso povedali strici, temveč smo imeli ta dan priložnost vse te lepote prekmurske ravnice, povest o dobrih, delovnih in gostoljubnih ljudeh, spoznati sami. In to je tisto, kar bogati naše življenje in popestri naš vsakdan, ki postane vreden spomina.

Zapisal: Mirko Ploj

Foto: Branko Dogša in Zdenka Volšek